

Заборонений плід завжди солодкий, як і заборонене кохання. Зажати чоловіка власної сестри... Чи ж могла уявити Феодося Тодорович, що її серце охопить така пристрасть до красеня-сотника і що власна сестра стане перешкодою на шляху? Мирослава не хотіла втратити своє кохання, але й Феодося не збиралася відступати. Того дня, на скелі, її пальці сталевим намистом зімкнулися на шиї старшої сестри. Мирослава прорекла, що нащадки Феодосії заплатять за її гріх. Минатимуть роки, змінитимуться епохи... А жінки з роду Тодоровичів будуть приходити на цю скелю, одна за одною, відчувши все, що відчула тоді Мирослава... Кому вдасться розірвати замкнене коло давнього прокляття?

www.bookclub.ua

ISBN 978-617-12-6065-8

9 786171 260658

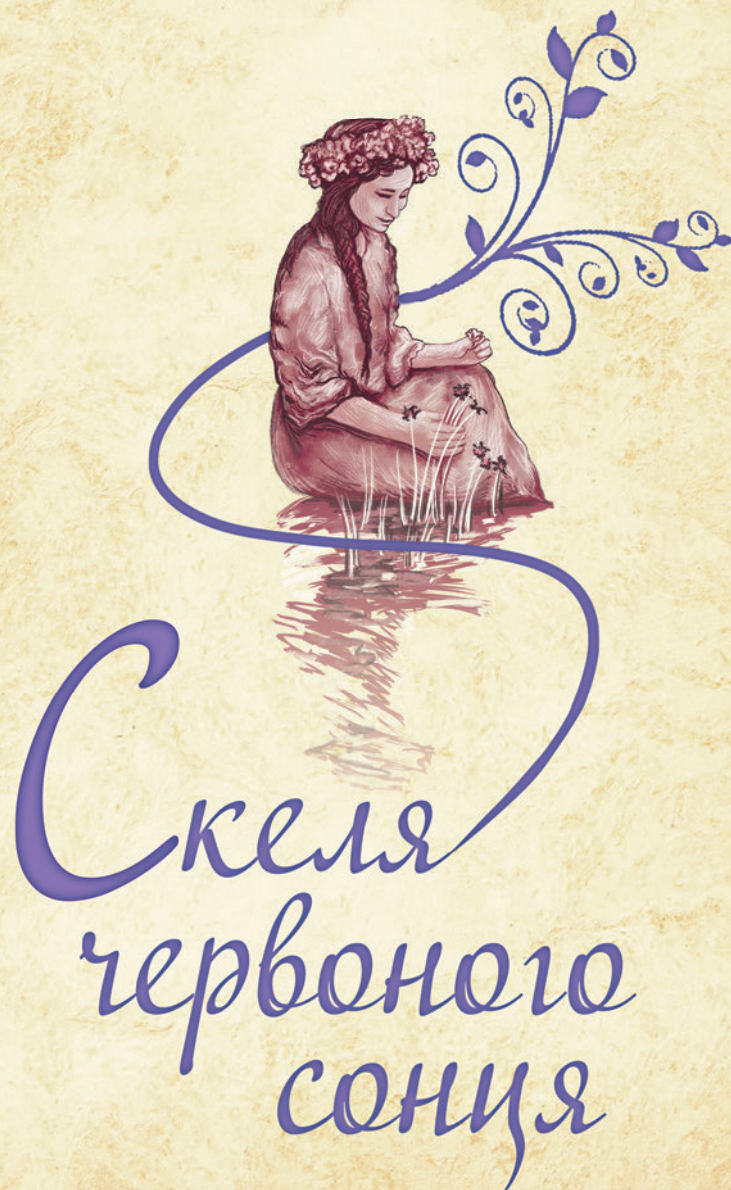
Скеля
червоного
сонця

ДАРІНА
ГНАТКО

ДАРІНА ГНАТКО

ДАРИНА ГНАТКО

Скеля
червоного
сонця

РОМАН

ХАРКІВ КЛУБ
2019 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821.161.2
Г56

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Дизайнер обкладинки *Сергій Ткачов*

ISBN 978-617-12-6065-8

- © Іргізова Ю. Г., 2019
- © Depositphotos.com / Logvi-
nyukYuliia, vanias, обкладин-
ка, 2019
- © Книжковий Клуб «Клуб Сі-
мейного Дозвілля», видання
українською мовою, 2019
- © Книжковий Клуб «Клуб Сі-
мейного Дозвілля», худож-
не оформлення, 2019

БЕРЕГ ДНІПРА, 1656 РІК

Проміння червонувате сонця, що повільно сідалося за сірувато-блакитними водами Дніпра, блідою мов кров'ю омивало сумне лице темноволосої вродливої жінки, котра непорушливо сиділа на скелі, що круто вигиналася над водами річки. Чорні очі задумливо вдивлялися в наче туманливі обриси річки, а струнке тіло у червоному кунтуші було нервовим та напруженим. Сотничиха Мирослава Скубійша, вродлива та молода дружина сотника Пантелеймона Скубія, була у цей передзахідний час днини вгасаючої невеселою, задумливою, навіть і зажурливою, і в очах її, темних та глибоких, мов та найпізніша ніч, зачаївся сум... А якою ж щасливою вона була ще декілька місяців тому, якою радісною, сяючою — молода дружина та мати чарівного темночубого синочка, як кохала чоловіка свого — відчайного козака з війська гетьмана Богдана Хмельницького. Старша донька воєводи Зіньковецького, вона була вихованою татком дитиною, хоча, щоправда, від матері любові особливо ніколи не вбачала, та більш пестила двох старших братів-близнюків, а тоді вже найменшу в родині Зіньковецьких — рудоволосу дівчинку, котра народилася на світ, коли самій Мирославі виповнилося сім рочків.

Маля те Мирослава одразу не надто полюбила, можливо, через ревності до матері, котра одразу ж чи не до

божевілля залюбила молодшу доньку. З рудим чубчиком та прозорими блакитними оченятами, Феодося Зіньковецька була диво як схожою на матір — Василину, пані вродливу та шляхетної, поляцької крові, яка, заробившись навіть дружиною православного воєводи Наума Зіньковецького, так і полишилася вірною вірі своїй католицькій, ляхівській, й роки шлюбу не змінили того ніяк. Сама Мирослава ще з дитинства збагнула, що мати тата не любить, вийшла вона за нього за примусом батьків, а тому, певне, і її, Мирослава то так гостро відчувала, й брата її старшого Василька, таких схожих на воєводу Наума Даниловича, Василина відверто не полюбляла, пестувала здебільш двох старших — близнюків Якова та Тодосія.

А вже як з'явилася на світ Феодося, схожа на матір настільки вражає, то семилітня Мирослава геть позабулася матір'ю й ніколи не чула вона від Василя теплого, лагідного материнського слова. Пестив один лиш батько, й вона навіть могла оманувати себе, не зізнаючись самій собі, що ласки татка достатньо, лиш глибоко в серці дитячим ховаючи тугу за материнською ласкою, котра була для неї тепер геть недосяжною, але такою необхідною, незамінливою батьком, як той не намагався.

З сестрою молодшою вона теж не стала близькою. Феодося здебільшого трималася побіля матері, пануючи у великих та розкішних покоях пані Василя, до котрих Мирославі заходити хоч і дозволялося, та зовсім не бажані були ті заходи старшої доньки Василюю. Ніколи вона ласкавого слова не промовить, покосує докірливо, дорікне брудом на спідничці чи листячком у волоссі, а Феодося, наслідуючи матір, і собі позиркне досить недружно, мов те вовченя маленьке, та почне дражнитися.

У сімнадцять років до Мирослави заслав сватів один полковник козацький — Захар Книш, і вона пішла за нього, й сама не відаючи чому. Можливо, намагалася поскоріше полишити неласкавий дім рідної матері, зробитися вільною від її ненависті, господинею у власному домі, нехай і поряд нелюба, та то вже було таке — пусте. Життя з Захаром виявилось спокійним, безбарвним та нетривалим. Через чотири роки опісля весілля полковник тихенько помер від поранення, що зайтрилося, полишивши молоду Мирославу вільною та заможною вдовицею. Бездітний та майже безрідний, залишив він їй декілька маєтків та куті залізом скрині з багатим скарбом, що здобув його в численних походах. Життя Мирослави зі смертю Захара мало чим перемінилося. Як жила в маєтку за Чигирином, так і полишилася там жити, до батьків наїздила рідко, здебільше навідувалися до неї батько та любий брат Василько. Феодосія ж полишилася зростати десь у минулому житті, поступово перетворюючись на повну подобу матері-шляхтянки, й Мирослава завше відчувала щось не надто приємне, зустрічаючи у батьківському домі високу та струнку юнку з довгими рудавими косами, котра, що дорослішала, то вродливішою робилася, маючи й риси лица, й шкіру впадкувавши від матері, мов оксамитову.

В шістнадцять літ Феодосю, котра досить рано достигла, за літо перетворившись на принадливу та соковиту дівицю, висватав заможний поляцький шляхтич Казимир Годорович, про котрого балакали, що він є родичем далеким самого польського короля. Васирина, ледь розуму не полишившись від радощів, несподівано подобішала до Мирослави й запросила ту на пишне весілля до Умані. Та саме тоді, у великому замку Годоровича, вона вперше почувла прокльони з вуст рідної матері. Невідомо вже чому

старша Зіньковецька раптом так сказала, тільки під час пишного обіду, коли Феодося, пишаючись багатим вбранням, сиділа з Тодоровичем за головним столом, мати боляче вп'ялася тонкими кістлявими пальцями в плече Мирослави й потягнула ту на балкон.

— Не смій вирячатися очима своїми відьомськими на Феодоню! Зурочиш ще, сім'я відьомське!

Мирослава тоді з жахом відсахнулася.

— Мамо...

Василина поморщилася.

— Та бісівка тобі мама, а не я! Дивися, тільки зурочиш мені Феодоню, то я тебе власними вустами прокляну.

Мирослава була вражена.

— Та не вмію я того урочення...

Мати тільки покривилася.

— Розповідай! Баба твоя, стара Зіньковецька, відьмою була, і ти в неї вроджена, й не дарма ж схожа он як...

— Мамо, ну що ви таке кажете...

— Цить! Кажу те, що знаю, й не смій сперечатися зі мною язиком своїм поганським. Бачила я, як дивилася ти на Феодоню недобре, саме відьомським поглядом. Ото тільки зробиться їй зле, я тобі покажу!

Як у воду дивилася тоді Василина. Феодося — чи впилася вона надто старим витриманим замковим вином зі страху перед майбутньою шлюбною ніччю, чи що вже там таке з нею трапилося — та до вечора відчула вона себе й справді зле. Застогнала жалібно, закотила оченята блакитні до високого білого чола та й впалася до рук дещо перестрашеного чоловіка.

Ось тут пані Василина й сказала геть.

— Це все ти! Ти зурочила Феодоню! — кинулася вона до Мирослави після того, як майже непритомну Феодосю

Тодорович поніс до своїх покоїв, покликавши лікаря. — Відчувало ж серце моє, що не буде від тебе добра дитині, що таки зурочиш ти Феодоню очицями своїми відьомськими. Бодай би ти проклятою була за це, бісова дочко!

Мирослава вся пополотніла.

— Мамо, та я ж ваша донька!

Зіньковецька покривилася так, мов кисллицями обжерлася.

— Та яка ж ти мені донька? То бісівка мені тебе після пологів підкинула, а моє дитинча вкрала!

— Мамо! — Мирослава вся тремтіла.

— Проклинаю тебе! — вишкірилася на неї Василина, підступаючи ближче, страшна якась у люті, у злостивості своїй нелюдянній. — Бодай би ти й смертю померла страшною та спокою довіку не мала, що на цім світі, що й на тім! Проклинаю тебе!

Мирослава не витримала того всього жаху, втекла до покоїв, котрі їй надали у будинку Тодоровича, забилася в куток ліжка й ночі довгої та темної не послула, трусилася, мов у лихоманці, відчувала себе так гидко, як ще ніколи у житті. А Феодося на ранок вже хихотіла з мужем своїм та гостями, й нічого не нагадувало в ній уже вчорашнього нездужання. Мирослава ж не стала залишатися на святкуванні ті клятві, аби не чути материнських прокльонів більш, і поїхала геть. До батьківського дому після того випадку не наїздила більш жодного разу, тільки від тата та Василька дізнаючись і про материну хворобу серця, і про те, що Феодося через рік обродилася первістком, сином Грегошем.

А потім Василько познайомив її з Пантелеймоном.

Нарешті й до проклятої матір'ю Мирослави, що нещасливо прожила в шлюбі з нелюбом чотири роки, не пізнала

у житті своїм почуття того, що звалося коханням, прийшло воно — те таємниче кохання. Темночубого, карокого красеня Скубія, високого та ставного, вона покохала одразу ж, як Василько привіз його до її маєтку, й погляд очей її зустрівся з поглядом очей його вогняних. Закохалася, мов у річку, у прірву стрибнувши, так сильно та палко, що навіть і самій робилося від того якось лячно. А Пантелеймон... він теж одразу відповівся на почуття її палке, й уже по осені щаслива, п'янка коханням, постала вона перед віттарем з козаком своїм коханим. Мати на весілля приїхати не згодилася, Феодося тільки обродилася нещодавно, та Мирослава відсутності їхній тільки раділа... А там і сама обродилася дитятком, коханим синочком Наумчиком, і переїхали вони з Пантелеймоном до вотчини його, батьківської маєтності на березі Дніпра, неподалік містечка Кременчук. Дивно гарним виявилось те місце, одразу припавши Мирославі до серця, й з першого погляду, як і у Пантелеймона, закохалася вона й у будинок світлий та просторий, котрому мала стати господинею, і в маєтність ту, у місцину на березі Дніпра, порослу кущами калини та дикої шипшини, у невисоку скелю, на котрій полюбилися сидіти, зустрічаючи такі гарні тут заходи сонця, які над притихлим до вечора Дніпром видавалися такими по-особливому, на диво чаруючими. Гладка тоді, майже дзеркальна поверхня скелі робилася або золатою, або ж у дні такі, коли сонце червоно сідалося на вітер, вилискувала скеля червоним світлом, наче кров'ю свіжою облитою, видавалася. Й так дивно було тоді Мирославі на ній сидіти. Щось було у скелі тій такого, що нездоланно мановило до себе, хоча видиратися на влюблену Мирославою верхівку було й не надто легко, крута стежина лиш одна й вела на верхів'я

й була досить небезпечною. Та саме там, на верхів'ї, й відкривалися чаруючі види що на Дніпро, що на маєток.

Сонце закочувалося великою полум'яною кулею, все нижче до Дніпра, й Мирослава, споглядаючи зараз по-особливому гарний червоний передзахід сонця, не надто вже й звертала увагу на ту красу. Більш двох років прожила вона щасливою у шлюбі з Пантелеймоном, вірніш сказати — жила. Закохана все також палко та сильно, як і того дня, коли Василько привіз його до маєтку, вона не мислила життя без чоловіка. А Пантелеймон...

Мирослава нахмурила високе, шовковою стрічкою перехоплене чоло.

Сонце озвалося на ту похмуру червоним спалахом.

Після народження Наумчика вона серцем, таким чутливим серцем закоханої жінки відчула в чоловікові якусь слабку, ледь помітну, та все ж холодність. І страх почав крижаними пазурами сковувати серце, віщуючи щось не добре. Прокльони матері озивалися тоді в серці, вона боялася, що, проклята найріднішою людиною, утратить своє таке вистраждане щастя.

Мирослава спохмурніла ще більше.

Сонце над Дніпром набуло на якусь мить темно-червоного відтінку, мов потемнівши від думок Мирослави.

Життя її й стрімко, й повільно одночасно почало руйнуватися у той час, коли Феодося несподівано овдовіла.

Безглузда незграбність якогось там поважного гостя Годоровичів — і замість дикого кабана було поранено самого пана Казимира. Смертно поранено.

Феодося полишилася молодою, навіть юною вдовицею. Мирослава зовсім не відала того, які почуття поєднували сестру з чоловіком, так зарано й безглуздо померлим, близькими ж вони ніколи не були, та Василько переповідав, що

не надто сестриця вже й сумується за загиблим мужем, одразу ж перебралася назад до батьківського дому й уже розмірковує над тим, аби вдало піти заміж удруге.

Мирослава болісно поморщилася.

В недобру, в яку ж недобру хвилину молодшій сестрі її спала на думку геть недоречна забаганка — приїхати до Мирослави на гостину. Мирослава скільки не мізкувала, а все зрозуміти не могла, чого Феодосі забажалося приїздити? Невже прочула про красеня її Пантелеймона й зацікавилася, вирішила зруйнувати щастя нелюбої сестри?

Мирослава знову поморщилася.

Ніколи не забуде вона ту клятту мить, коли у ворота маєтку вкотився, поскрипуючи, просторий та багатий ридван у супроводі загону козаків, з котрого, на превеликий подив Мирослави, з'явилася висока та струнка постать сестри, одягнена в світло-зелену оксамитову сукню ляхівського пошиву, та з гарненьким рудочубим хлоп'ям на руках.

Феодося приязно посміхнулася.

— Не чекала, сестричко?

Мирослава тільки здивовано глипала темними очима.

— Феодося? Що ти тут робиш?

Феодося продовжувала всміхатися.

— Приїхала на гостину. Чи не приймеш?

— Чому ж? Тільки якось це несподівано все...

У відповідь сестра тільки дзвінко розсміялася.

— А я люблю несподіванки!

Такою, неймовірно гарною у тому дзвінкому та мелодійному сміхові, залиту яскравим полуденним сонцем, багато вдягну, й побачив уперше Феодося Пантелеймон. Мирослава чомусь внутрішнє помертвіла у ту мить, коли з'явився він з боку річки, без кунтуша, у самій лиш сорочці та в кущих штанях, босий та простоволосий. І гар-

ним, ой лишенько, яким же гарним він був у ту гожу днину, що в Мирослави вже звично затислося серце від кохання до чоловіка. Затислося, аби занити протяжно, коли помітила вона, якими очима зиркнула на нього Феодося, й сміх дзвінкий її завмер враз на вустах гарних, повновидих.

А Пантелеймон...

Мирослава чи до смертного часу свого зможе забути той погляд, котрий кинув чоловік коханий на сестру її. Здавалося, що невидимі блискавиці вдарилися над ними в небі у ту мить, коли погляди їхні зустрілися, схрестилися й застигли так... Мирослава вмить дивним чином відчула себе геть зайвою та непотрібною поряд них, тих двох, що застигли у таємничій нерухомості й у спільному мовчанні. На неї він так ніколи не дивився, то вона розуміла дуже добре, й від цього робилося так боляче, що кортіло кричати, волати, вовчицею враненою вити на весь маєток... Та Мирослава мовчала. Ні пари з вуст не зронила, допоки ті двійко дивилися одне на одного з майже голодною пожадібністю, з таким захопленням, і тільки здригнулася ледь помітно чужому оку, коли чоловік запитався веселим голосом:

— А що, Мирославо, гості у нас?

Мирослава ж, відповідаючи, навіть і голосу свого не впізнала, настільки видався він їй хрипким та чужим.

— Так, гості. Сестра моя, удовиця Феодося Тодорович. Пантелеймон знову позиркнув на Феодосю.

— Що ж ти, дружино, таку сестру-красуню від мене ховала?

Феодося знову дзвінко засміялася, й похололій Мирославі сміх той видався поховальним дзвоном за власним коханням.

ПЕРЕДМІСТЯ КРЕМЕНЧУКА, НАШІ ДНІ

Ірина дещо роздратованою вийшла з будинку.

Вечірнє сонце спокійно гойдалося над тихим до вечора Дніпром і видавалося не просто червоним у заході, а мов кривавим та трішки зловісним. Ірина не любила таких кривавих, як сьогодні, заходів сонця, з самого дитинства не любила, маючи щирий і неминучий страх перед таким червоним сонцем. Та зараз те сонце її не так страшило, як дратувало, псувало й без того зіпсований настрій.

Вадим полишився у Києві ще на два дні.

Поморщивши привабливе лице з блакитними очима, Ірина повільним та неквапливим кроком рушила до берега Дніпра, до влаштованого Вадимом приватного пляжу, з надзвичайно дрібним, перлинно-світлим піском.

Майже тридцятирічна мати-одиначка, вона за дарунок щедрої долі вважала своє знайомство з підприємцем Вадимом Палієм, чоловіком вродливим та вільним, тридцяти п'яти років віку, що мав стабільний бізнес та найгарніші у світі темно-карі очі. Переживши багато неприємного, відсутність щастя в особистому житті, зраду людини, котру кохала до нестями, Ірина по-особливому цінувала свої стосунки з Вадимом і кохала його, кохала майже так сильно та палко, як і Владислава.

Майже...

Не дійшовши до пляжу, вона зупинилася, поморщилася.

Владислав...

Молодий кардіолог, син батькових знайомих, він увірвався до її спокійного життя стрімко та наполегливо. Світлоокий високий красень з руським волоссям, він закохав у себе сімейну лікарку однієї з кременчуцьких амбулаторій з такою вражаючою легкістю. Ірочка Тодорович,

у житті котрої траплялися лиш полишені глибинності симпатії та вподобання, у Владислава Боженка закохалася з такою силою, що й самій зробилося страшно. Швидкість та стрімкий розвиток роману теж страшили її. А він виявився просто бабієм, і вона на власні очі пересвідчилася в тім, коли прийшла до свого кабінету на годину раніш... Її Владислав, найкоханіший у світі чоловік... любився на столі з її ж медсестрою, у її власному кабінеті. Сумно, непристойно та брудно. Ірина й до цих пір дивувалася тому, як змогла тоді полишитися спокійною, не відчувати майже нічого, окрім дивного заціпеніння, й буднім голосом попросити їх звільнити її робочий стіл, навіть спромоглася досить пристойно провести прийом, не відчуючи ні болю, нічого... Біль прийшов уже потім, біль безмежний і такий пекучий, що гадала — помре. А Владислав навіть і пробачення не попросив, просто зник із її життя, зник так само швидко, як і з'явився, розтанув, мов поранковий туман.

За два тижні вона дізналася, що вагітна.

Певне, та вагітність і врятувала її від найгіршого, від страшної безодні розпачу та відчаю, від темних та неясних думок про можливе самогубство. Відчувала, що у тім дитяті є її порятунок, заради нього, немовляти ненародженого, примушувала себе до спокою й до харчування повноцінного, обродившись гарним хлопчиком, міцним та — на щастя — не схожим на батька. Заради нього, коханого свого Сергійка, тільки й жила тепер, забувши себе.

А життя подарувало зустріч із Вадимом.

І вона покохала його.

Після зради чоловіка, котрого так кохала, після того, що відчувала до Владислава, — гадала, що серця її вже ніколи не торкнеться почуття закоханості, чоловіками не

цікавилася майже й на високого імпазантного чоловіка, котрого зустріла на іменинах знайомих, одразу й уваги не звернула. Але так уже трапилося, що за столом вони опинилися поряд, розгомонілися, потім Вадим запропонував підвезти додому, бо година була досить пізньою... Ірина пам'ятала, як, побачивши його автівку — чорний дорогий позашляховик, — чомусь недоречно подумала, що з цим чоловіком у неї нічого не може бути. Власників таких автівок, з особистими водіями, загалом зверхніх та пихатих, мало цікавили прості жінки, що мали статус матері-одиначки та працювали на мізерну бюджетну зарплатню сімейного лікаря.

Але вона помилилася.

Вадим наостанок попросив номер телефону.

Й вони почали зустрічатися.

Його не злякала ні скромна робота та неможливість, ні наявність у неї Сергійка, він узагалі був просто дивовижним чоловіком, таким не схожим на Владислава, й Ірина поступово поряд нього вилікувалася від свого серцевого болю, ожилася до справжнього життя.

Зітхнувши, Ірина ступила ще декілька кроків і знову зупинилася, поглянувши на скелю, котра височілася над пляжем, і зараз, залита світлом призахідного сонця, здавалася облітою кров'ю. Не розуміла чому, але завше відчувала поряд цієї скелі якийсь незатишок, якийсь неприємне почуття. Щось було в ній такого, близького й далекого одночасно, що й притягувало до себе, й відштовхувало з незбагненною силою.

Вадим придбав цю ділянку землі неподалік Кременчука, біля сільця Кривуші, більш як за рік до знайомства з Іриною. Побудував двоповерховий будинок, басейн, лазню, влаштував приголомшливо розкішний сад та квітник, об-

лагородив занедбаний пляж, та скелі не чіпав. Вона йому подобалася, піднятися на неї хоча було й складно, але таки можна, та сама Ірина туди ніколи не лазила. Навіщо? Хоча погляд досить часто тягнуло до скелі, й оце така, залита червоним світлом призахідного сонця, вона викликала якесь особливе почуття, та яке саме, того Ірина не могла зрозуміти.

Вони з Сергійком уже більше двох місяців мешкали у Вадима, й Ірина була тут господинею, продавши батьківську квартиру й гроші zostавивши на майбутнє сина. Молодша від неї на два роки сестра Богдана мала своє життя, професор психіатрії у свої двадцять вісім, мешкала у Києві, читала лекції за кордоном, мала успіх та пошану, щоправда, заміж не поспішала.

Ірина поморщилася.

А ось вона таки заміж зібралася. Вадим хотів життя сімейного, хотів справжню родину, народження ще дітей, хоч і до Сергійка ставився, як до рідного сина. Йї весільна сукня, прибрана перлинами та придбана в елітному салоні Києва, уже чекала свого часу, й спеціально найняті люди займалися приготуваннями, й Богдана прилітала з Мюнхена, аби встигнути на весілля, а Вадим не міг відірватися від справ.

Ірина знову поморщилася.

Вона розуміла, що не має так поводитися, що це є досить нерозумно, вона за чотири дні стане його дружиною, але не могла нічого з собою вдіяти. Вона ревнувала Вадима до його заступниці. Йї зараз особливо, коли вони були разом у столиці й Вадим повідомив про затримку.

Знову рушивши до пляжу, Ірина на мить зупинилася, бічним зором ухопивши на вершині скелі порух якоїсь тіні. Придивилася. Скеля була абсолютно порожньою,

тільки сонце на ній вилискувало червоним... та чомусь зробилося геть муторно, до холоду та оніміння пальців муторно, як бувало в дитинстві, коли перестрашитися вона чогось. Та чого тут страшитися? Будинок Вадима та вся територія довкола нього були огороженими та добре охоронялися, ніхто сюди не міг проникнутися, хіба що від Дніпра, та й там, біля берега, було встановлено камери. Проте якась напруга в ній полишалася, й ця тінь на скелі, вона продовжувала непокоїти, й Ірина була впевненою й переконаною, що та їй не взрілася. Тільки що ж за тінь то була?

Не встигла Ірина так подумати, як тінь майнула знову, й цього разу вона побачила її вже не бічним зором, а прямо перед собою, й не промельком, а роздивилася жіночу постать у червоному, з довгим чорним волоссям.

Нахмурилася, не розуміючи.

— Що це ще за маячня? — запиталася у самої себе, не розуміючи, як дивакувата ота жіночка потрапила на верхівку скель. Хто вона взагалі така й що робить тут, як прогавили її охоронці?

Жіноча постать знову з'явилася на верхівці скелі.

Тепер Ірина мала змогу добре роздивитися, та побачене не впокоювало, а навпаки, геть пантеличило та викликало нерозуміння. Одягнена жінка була у довгий червоного кольору одяг, котрий видавався дивним, такого Ірина ще не бачила, й поводитися вона якось дивно, металася верхівкою скелі, мов не знаходила собі спокою, й призахідне сонце заливало примарливим червоним сяйвом і скелю, й ту дивакувату жінку. В якусь мить вона зупинилася, поглянула на Ірину, й тій мов хто морозом сипонув за спину, муторно зробилося від того погляду так, що ледь на ногах втрималася від несподівано гострого

нападу невимовного страху. Кортіло обернутися та кину- тися геть, назад до спокою, затишку та безпеки будинку, де була охорона...

Але вона не могла навіть поворушитися.

Погляд дивної незнайомки, що нерухомо стояла тепер на верхівці скелі, оповита червоним світлом призахідного сонця, тримав Ірину прикутою до одного місця. Це ви- давалося неможливим і безглуздим, але так воно й було, й Ірина відчувала в собі якусь залежність від того по- гляду, й саме він полишав її здатності навіть поворуши- тися. За декілька хвилин жінка підняла тонку руку, май- нула нею в повітрі, майнула поклично, й Ірина зрозуміла, що має негайно й неодмінно опинитися поряд тієї диваку- ватої незнайомки, опинитися будь-що. Твереза думка об тім, що потрібно втікати від цієї дивачки, засвітившись десь у свідомості, одразу ж зникла геть, і тепер єдине, що турбувало Ірину, — то було бажання потрапити на вер- хівку скелі якомога швидше. Ноги Ірини, засмаглі та взу- ті в сандалі зі світлої шкіри, мов самі понесли її теплим золотавим піском пляжу до скелі. Перед стежиною, важ- кою для підйому, крутою й небезпечною, вона зупинилася, мов наштовхнулася на неочікувану перешкоду, але поклик з верхівки був настільки сильним та потужним, що ви- кликав у неї лиш коротку й незначну затримку на важкій стежині, й вже за мить вона почала дертися вгору, геть не зважаючи на небезпеку обірватися, на біль від подряпин на долонях та колінах. Головним було інше — опинитися якнайшвидше на верхівці скелі, поряд темноволосої жін- ки. Все інше, все життя її, включаючи Вадима та сина, весілля, що наближалось, — все то було зараз таким далеким, неважливим і мов неіснуючим. Головне — то жінка, що терпляче чекала на неї, застигнувши нерухомо.

Й вона таки видерлася туди, ступила ледь помітно тремтятьчими ногами на тверду поверхню скелі й завмерла отак перед дивною постаттю, закліпала блакитними очима, мов тільки отямившись від важкого сну.

Жінка та виявилася досить молодою, на вигляд років двадцять п'ять, не більш того. Довге її чорне волосся було вільно закинута за спину, у світлі сонця набувши червоноуватого відтінку й... мов зловісного чогось. Зловісним видавалося й лице незнайомки, бліде... ні, навіть і не бліде, а таке... наче синього відтінку, мов у втопленіці.

Втопленіця...

Ірина й сама не знала, чому спала їй на думку така уява, то, можливо, вологе волосся незнайомки, котре розвіював вітерець, а може, справа була у легкому, ледь відчутному смороді від жінки, а тхнуло від неї застоюною водою та ще чимось дивним та нудотливим. Придивившись, Ірина з подивом помітила у дивному одязі незнайомки... водорості.

Може, вона купалася та заблукала?

Та хто ж вона така, циганка, чи що?

Повагавшись, Ірина все ж запитала.

— Хто ви?

Жінка поглянула на неї, піднявши очі, й Ірина тільки зараз побачила, які вони темні.

Й ледь стримала пронизливий крик.

На неї дивилися очі неживої людини.

Тонкі сині вуста незнайомки покривив незрозумілий усміх.

— Не впізнала мене, Феодосю?

Ірина здригнулася.

— Вибачте, мене звати Іриною, й...

Із синіх вуст зірвалося розчароване зітхання.

— Ти не вона! Знов не вона! Ховається від мене сестриця моя проклята, ховається у втіленні іншої! Та все одно, ти з роду її поганого вийшла, ти з Тодоровичів, руда й блакитноока...

Ірині зробилося геть муторно й страшно.

— Хто ви?

Тонкі, жакливі вуста покривилися.

— Ти хочеш дізнатись об тім, хто я така? О, ти дізнаєшся, обов'язково дізнаєшся, бо є нащадком моєї сестриці. Та лише зачекай, не все одразу.

Ірина затихла, слухаючи трішки дивнувату промову жінки, та що там говорити, дивним у цій жіночці було все, й не тільки оцей говір і тихий голос, схожий на шепіт. І раптом Ірині сяйнула єдина зрозуміла зараз думка — та жіночка ж божевільна.

Геть божевільна!

Одразу ж зробилося набагато легше. Божевільна! Як вона одразу об цім не подумала! Певне, й справді якась божевільна, можливо, мешкає десь неподалік, утекла з-під нагляду й стрибнула до Дніпра. А можливо, й не перший день блукає у такому ось дивному вигляді, й очі такі тому має — мов неживі, й розмовляє не зовсім зрозуміло. Щоправда, божевільні люди можуть бути досить небезпечними. Ірина вже жалкувала до сліз, що підкорилася поклику якогось незрозумілого тяжіння й подерлася на цю кляту скелю. А що, коли цій божевільній ще заманеться зіштовхнути її зі скелі?

Не втримавши дрожу в тілі, вона обережно запитала:

— А... а як ви опинилися тут, на скелі?

Жінка несподівано посміхнулася.

— Як я тут опинилася? О, ця скеля є моїм найулюбленішим місцем на землі. Знала би ти тільки, скільки годин

просиджувала я на цій верхівці, особливо після наїздів твоєї далекої прабаби...

Ірина зовсім розгубилася.

— Ви... ви мешкали тут?

На вустах жінки промайнув сумний усміх.

— Колись давно... Ї знала би ти, якою щасливою колись була я у цьому місці, кохаючи вперше у житті, переконана, що коханою є теж. Але я помилялася, як глибоко я помилялася, як помиляєшся зараз і ти, переконана у почуттях свого нареченого.

Ірина здригнулася.

— Про що ви кажете?

— Про життя, про нього, прокляте, про що ж іще?

— Я вас не розумію...

— Я теж багато чого не розуміла у житті своїм, допоки у маєтку моему не з'явилася сестриця моя. Ті вогненно-руді коси й ясні блакитні очі витнули у мене серце, полишили вічного спокою мою душу...

— Ви хворі? — обережно запиталася Ірина.

— Ні, ніколи лікарів мені не прикликали. — Сонце за спиною жінки всідалося все нижче до обрію, до густих дерев, що росли на острові навпроти, й від того небо й весь простір довкола неї видавалися кривавими. — Хворість у іншому мене пекла, іншою хворістю мучима я була від того дня клятого, коли приїхала до мене на гостину сестра.

Ірина прокашлялася.

— Вас образила сестра?

Синювате лице жінки раптом зробилося потворно-злим.

— Образила? Та руда відьма вкрала в мене чоловіка.

Ірина з жахом помітила, як лице незнайомки робиться ще більш потворним, мов та промайнула на нім злість

поклала початок котромусь перетворенню, й молода та вродлива, незважаючи на дещо синювату блідість лица, вона враз видалася Ірині потворою, страшною й неприємною. Раптово налетілий вітер розвіяв її волосся, й Ірина з подивом помітила у ньому зелені цяточки водоростей.

Незнайомка хижо всміхнулася.

— Вона ховається, але я все одно її віднайду!

Ірина здригнулася.

— Кого?

— Феодосю!

Ірина досить щиро пожалкувала ту незнайому їй жінку з дивакуватим ім'ям Феодося, на котру, певне, й полювала ця божевільна. Невідомо ще було, які наміри вона мала стосовно неї, Ірини, й жінка не мала уяви, як зможе втекти від божевільної на цій скелі й чи зможе подужати... кажуть, що божевільні часом мають надприродну силу, подужати їх буває складно.

«Навіщо я сюди видерлася?» — вподумки докорила собі Ірина, з острахом споглядаючи на незрозумілу співрозмовницю, мовчання котрої зараз видавалося дещо загрозливим. Сонце, набувши кривавого відтінку, почало повільно ховатися в зеленому листі дерев острова, й той захід сонця мовби дав якийсь поштовх дивній божевільній. Стояла буцімто спокійно, мовчазна зробилася, як раптом вся ожилася, заворушилася, темні очі, вилискуючи червоним світлом, уп'ялися в лице Ірини муторно-напогливим поглядом. А потім вона почала рухатися, наближатися до Ірини повільними кроками, наче надаючи можливість утекти, уникнути цього наближення. Та Ірина, повністю захоплена дивним, гіпнотизуючим поглядом, не могла не те що втекти, яке там, вона навіть поворухитися

не була спроможною, повністю підвладна тому погляду, мов засудомлена його силою. Й чим ближче підходила жінка, тим слабкішим робилося бажання втекти, й Ірина просто нерухомо стояла на скелі, й здавалося, що навіть уже й не дихала. А жінка наближалася, хоча й повільно, та все ж невпинно, не відриваючи погляду темних очей від лиця Ірини, від очей її блакитних, геть полишених волі.

— Слабка ти, набагато слабша від Феодосі, — прошепелів над притихлою скелею задумливий голос, й Ірина раптом відчула досить гостро та пронизливо те, чого не відчула раніш або відчувала, та досить слабо. Від незрозумілої божевільної тхнуло... пліснявою та наче гниллю. Лице жінки знову набуло потворності, майнув вираз пекельної ненависті, і його залило, мов кров'ю, червоним світлом вже майже сілого за густе листовиння сонця.

Жінка зупинилася від Ірини настільки близько, що та ледь не задихнулася від смороду її тіла... Обличчя, на котрому стрімко проступалися бридкі темні плями, почало наближатися, й Ірина не мала в собі сили відхилитися, цілком підвладна тому погляду, що впивався в її очі зі страшною силою, усе глибше... Вона вже не мала ані сили, ані думки втікати, те бажання назавше покинуло її свідомість, і тільки якось відсторонено помітила, як на іншому березі, десь за спиною жінки, востаннє промиготівши червоним полиском, поважно закотилося в дерева сонце... й ще побачила руки, тонкі та наче кістляві в пальцях руки, що потягнулися до неї... Дивно, але страху вона зовсім не відчула й нічого вже не відчувала, окрім тільки слабого здивування, коли пальці ті торкнулися беззахисного її горла й виявилися не просто прохолодними чи холодними,

ні, ті пальці були вражаюче крижаними. Не відчула вона страху й тоді, коли пальці ті почали стискатися довкола горла її — немилосердні, крижані та... смертоносні. Вони стискалися, поступово набирали сили, та Ірина їм не супротивилася, геть підвладна темним, муторно-наполегливим очам.

За хвилину впала мертвою до ніг жінки.

Десь у будинку заплакала, прокинувшись, дитина.

— Мамо!

Ірина вже не чула поклику сина, нічого не чула й не бачила, не бачила й того, як слабка з вигляду жінка підхопила її тіло бездиханне на руки й кинула його до річки, заспокоєної призахідним сонцем.

Ірина була мертвою.

Від будинку до скелі бігла жінка...

— Ірино Янівню... Ірино Янівню...

Темноволоса жінка у незвичному червоному одязі озирнулася, поглянула недобрим оком на худеньку постать у чорній сукні, що швидко бігла до скелі, й тонку нитку її безкровних, блідих вуст заміїла зловісна усмішка. Сонце вже встигнуло геть сховатися за дерева на острові, й тільки палаюче червоним небо нагадувало про палке сидання сонця. Жінка постояла ще мить, і її темні очі мов загорілися червоним, яскравим променистим світлом. Порух вітру... й вона просто зникла, розтанула в повітрі, залишивши скелю геть порожньою, на верхівці її тепер тільки слабко шелестів вітер.

Служниця Вадима Палія здійняла крик, повідомивши прибіглим охоронцям про жінку, котра вкинула до Дніпра наречену господаря.

Розпочалися пошуки...

Й хтось мав сповістити його про те, що сталося.

МАЄТОК СОТНИКА СКУБІЯ, 1656 РІК

Дзвінкий, сріблястий сміх Феодосі примарою блукав будинком, і такою ж примарою видавалася самій собі й Мирослава, котра блукала власним будинком уже не як господиня, ні, а як та справжня примара. Мучима, палима пекельним, нещадним та негасним вогнем, котрий не полишав її в спокої ні вдень, ні вночі. Десь у вітальній залі знову пролунав сміх Феодосі, й Мирослава, безцільно вештаючись порожнім коридором свого великого маєтку, застигла нерухомо, чутливо дослухаючись. І поморщилася болісно, зачувши за мить, як пролунав у відповідь тому красивому сміхові сестри низький, басовитий сміх коханого Пантелеймона.

Безсило притулилася до стіни онімілою спиною.

Феодося приїхала на гостину лиш на декілька днів, а затрималася вже на третій тиждень, про від'їзд свій не маючи жодної промови. Навпаки, Мирославі видавалося, що вона вже й гадки не має їхати, маючи намір залишитися у маєтку, у домі її чи вже не назавше. Й як гостро закарбувався в пам'яті день той, коли приїхала сестра. Й вечеря того клятого дня. Пантелеймон, котрий вдома ніколи особливо не переймався власним одягом, вештаючись, мов той наймит, у старих штанях та подраній сорочці, того вечора одягнувся з несподіваною пишністю, натягнувши на себе навіть оксамитового кунтуша, хіба лиш саблі не додав, і сап'янці взув святкові. Мирослава з упалим серцем помітила, що й до лазні він навідався, розвіюючи зараз довкола себе дух свіжості та безперечної чоловічої привабливості. Сестриця її теж приодягнулася пишно, мов до статечного світського прийому, та все на ляхівський манер, не в якогось там задрипаного козацького кунтуша зі звичайною спідницею. Ні, мов королівна, зодягнулася в багату сукню,

кольору темно-зеленого, з важкого оксамиту, розшиту камінням, й груди, перса свої пишні, білизни молочної, вирізом сукні на ліфі оголила ледь не до половини, а на шию ж гарну, мов у лебідки молодої, нависила прикрас лискучих, і волосся руде своє, вогняне, розпустила вільно за спиною. Й увійшла вечеряти, мов до гетьманського чи королівського залу, й у Мирослави серце геть захололо, коли побачила вона, якими очима вп'явся її Пантелеймон у те видиво чарівне, похлинулася прохолодним квасом, із ще вчора дружини милої та любої — мов і не існувало більш для нього — перетворилася вона ледь не на наймитку непомітну й невидиму, тепер вся увага його була належна Феодосі, котра почала одразу ж кокетувати з Пантелеймоном. Кидаючи на Мирославу короткі, хитруваті погляди своїми блакитними очиськами, всілася до Пантелеймона близьенько й не стільки їла вже ту вечерю, як розповідала про життя своє в Умані, про часті поїздки з Тодоровичем до Варшави, де таку пишність бачила... Пантелеймон захоплено слухав її, й не так слухав, як пожадібно ковтав голодними темними очима кожен порух її граційний, кожную посмішку та погляд мрійливий і заманливий, мов синя безодня. Мирослава відчувала кожную страву на смак, мов отруту, але продовжувала їсти, незрозуміло й чому, а коли пішла спати, то Пантелеймон чи не вперше після весілля пішов спати в окремі покої.

— Втомився я, — відказав чужо та відсторонено, бай- дуже цілюючи Мирославу й не дивлячись їй у вічі. Й Мирослава не втрималася.

— З Феодосею кокетувати втомився? — запиталася жовчно.

Пантелеймон нахмурився.

— Ти про що це?

Мирослава поморщилася.

— Гадаєш, що я є сліпою?

Скубій нахмурився ще більше.

— Дурних ревнощів у домі своїм не потерплю. Твоя сестра надзвичайно чарівна й вродлива жінка, й у моїм захопленні нею немає нічого дивного.

— При живій дружині?

Пантелеймон зіщулився.

— Я ж тебе не кидаю!

Мирослава здригнулася так, мов отримала від нього поличника.

— То ти... ти мене й кинути можеш?

— Ні, то гріх. Ти просто навігадувала собі зайвого.

Та яке там уже навігадувала? Весь наступний тиждень Пантелеймон майже увесь час проводив поряд Феодосі, приділяв тій стільки уваги... Все вони про щось розмовляли, а то й шепотілися, то могли зірватися й понестися на лови гарячими, баскими кінями, й тільки лиш удвох, і Мирославу з собою не запрошуючи, й вона могла лиш тільки здогадуватися об тім, чим вони там займалися. Й до опочивальні Мирослави Пантелеймон так і не повернувся, сваритися вона з ним уже боялася після того випадку, як необережно сказала Феодосі, чи не час їй уже від'їздити до батьків.

Сестра кинула на неї незрозумілий погляд.

— Женеш, сестро?

Мирослава дещо розгубилася.

— Ні, просто...

Феодося рвучко зірвалася на ноги з фотеля, у котрому сиділа, читаючи якогось листа, певне, що від матері.

— Ні, сестро, усе-таки женеш. Й відаю я чому — до чоловіка ревнощами сходишся, мов гадюка отрутою.

Мирослава зіщулилася.

— А що — дарма?

Феодося хитрувато посміхнулася й знизала плечима.

— Може, й не дарма... хто ж його знає?

— Ти що... хочеш... хочеш відібрати в мене чоловіка?

Феодося не відповіла, та тільки у погляді блакитних очей щось підказало Мирославі, що питанням цим поцілила вона досить влучно. Й страх, страх безмежний втратити Пантелеймона охопив її настільки владно та засліпливо, що вона вже й не пам'ятала себе, й не володіла собою, напустившись на сестру.

— Геть з мого дому! — наказала, ледь стримуючи себе, аби не кинутися на Феодосю, не вчепитися в личко її чарівне нігтями, не попсувати краси цієї довершеної. — Негайно ж забирайся туди, звідки прийшла, й щоби нога твоя більш не ступала до мого дому!

Та Феодося у відповідь лиш розреготалася.

— Ти не зможеш мене вигнати!

Мирослава поглянула недовірливо.

— Це чому ж?

— А Пантелеймон не дозволить!

І вона, клята дівка, геть не помилилася. У той же вечір розлючений Пантелеймон увірвався до опочивальні Мирослави й, затинаючись від люті, накинувся на дружину.

— Хто дозволяв тобі виганяти Феодосю? Чи ж ти забула вже, що будинок цей належний мені? А я кого чемно схочу, того тут і привітаю. Й ти не маєш пхати свого носа...

— Я твоя дружина, а не наймитка...

— То й що?

— А права вже не маю...

Пантелеймон кинув на Мирославу роздратований погляд:

— За Писанієм саме чоловік є головою жони, й вона має перед ним скорятися, в усім слухатися...

Мирослава поморщилася.

— Та Писаніє ще не дозволяє зраду!

— Я тебе не зраджував!

— А звідки я то знаю?

Вони посварилися в той вечір, посварилися чи не вперше за своє подружнє життя. Мирослава після сварки кожен день проживала, мов пекельну муку, й на справжнє пекло тепер перетворився для неї дім, раніш наповнений лиш щастям та світлом. І примарою тепер блукала вона будинком, темним для неї, бо потемнів для неї цілий світ і любий дім від горя та розпуки. Відчувала, серцем чутливим, кохачим відчувала, що не потрібна вже чоловікові вона своєму. А сама ж, незважаючи ні на що, продовжувала кохати Пантелеймона, кохати не менш сильно, як і на початку подружнього життя, і його холодність, його зацікавленість Феодосею робили їй боляче, неймовірно боляче, але кохання до Пантелеймона не вбивало. Серцем панувала дивна мішанина з кохання до чоловіка, образи на нього, болю та ненависті до сестри. Усе це полишало Мирославу спокою, апетиту та сну, погрожуючи відібрати на додачу ще й розум.

Вона знала, що наймити вже шепочуться поза спиною про те, що господиня починає божеволіти від ревнощів, блукаючи домом примарою, а сестриці її вродливій тільки того й потрібно. Хто-хто, а прислужники завше помічали все надто добре, й захоплення господаря чарівною гостею не пройшлося повз їхню увагу. Але ж Мирослава не хотіла ніяк божеволіти, зовсім ні, й єдиною її бажаною мрією — то було повернення колишнього, щасливого життя, котрим вони жили з Пантелеймоном до приїзду Феодосі. Життя у їхнім раї на березі Дніпра, де були тільки вони вдвох, та ще синочок коханий, та кохання їхнє, що видавалося вічним та невмирущим...

Кохання...

Що то було за кохання з боку Пантелеймона, що минулося воно так швидко, зникнувши під чарівним поглядом блакитних очей сестри її звабливої? А може, й не було його зовсім у серці Пантелеймона й тільки видавалося їй увесь час, що кохає її чоловік, видавалося в той час, коли насправді й не було. Та якби ж то відав потаємне його серця, а так... Думи — виснажливі та пекельні, — вони круками зголоднілими накидалися на змучене серце Мирослави, витинаючи у неї саму її душу, змучуючи так, що вона вже й не знала, де шукати порятунку.

Та на третьому тижні перебування у них Феодосі доля раптом зжалкувалася над Мирославою, й від пані Василя надійшов лист із вимогою до Феодосі, аби та негайно поверталася, бо у Василя трапився серцевий напад, від котрого вона мало була не померла й зараз почувалася вкрай погано. А слідкома за листом прибув і Василь із суворим материнським наказом без Феодосі не повертатися. Феодосія одразу спохмурніла, накопилила губи, та все ж була змушена повертатися до Умані.

Мирослава ожилася.

Знову зробилася господинею у власному домі, а не примарою, що безцільно блукає коридорами. Зодягалася щонайкраще, не з'являючись перед очі Пантелеймона інакше, як у гарних шовкових сорочках та оксамитових спідницях, і волосся довге своє, важке та густе, усе частіш випускала вільною чорною хвилею за спину, і дрожом, тріпотінням серця помічаючи, що Пантелеймону це подобається, й одного дня ледь не померла від щастя, коли він несподівано ласкавою рукою торкнувся її волосся, прошепотівши на вухо:

— Наче шовк!

— Справді? — тихо видихнула, ледь спроможна говорити.

— Дуже гарне.

Весь день проходила після того, мов вином витриманим впита, й після вечері, боячись розчарування, та все ж вирішивши битися за чоловіка не на життя, а на смерть, приникла до нього теплим, чутливим тілом. Пантелеймон не відштовхнув її, не відтрусився й сам, і за мить уже його уста цілували мліючу від щастя Мирославу, а руки пестили тіло, потопаючи долонями у важкому та гладенькому шовкові її волосся...

Він знову повернувся до її опочивальні.

Мирослава лякливою, наполоханою птахою берегла хитке щастя, що повернулося до її дому. Вже не замислювалася над тим, чи ж кохає її Пантелеймон, то не було зараз важливим таким. Головним тепер було не втратити його, нехай навіть уже не кохає, та тільки б не покидав. І зрештою — коли ж не кидає, навіть з остраху перед карою Божою, то хоч трішки, а кохає ж.

Й Небеса дарували їй ще одну милість.

Вона зробилася важкою другим дітям.

Пантелеймон, на диво Мирослави, новині про друге дитя зрадів, навіть висловив своє бажання мати до сина ще й донечку, й Мирослава тепер перед образами стала слізно прохати Мати Божу подарувати їм донечку, врятувати вінчаний перед престолом Божим шлюб. І тільки глибоко в серці, мов чорна тінь, що зачаїлася, жила згадка про сестру та страх її повернення. Страх знову побачити у будинку своїм очі ті лукаві блакитні й сміх почути отой дзвінкий та сріблястий — ненависний. Батько відписував, що мати полишається ще досить слабкою та хворою й тримає поряд себе Феодосю, котра невідомо з якого дива вже

Літературно-художнє видання

ГНАТКО Дарина
Скеля червоного сонця
Роман

Керівник проекту *В. А. Тютюнник*
Відповідальний за випуск *К. В. Озерова*
Художній редактор *А. О. Попова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *А. М. Фурман*

Підписано до друку 12.02.2019. Формат 84x108/32. Друк офсетний.
Гарнітура «Literaturna». Ум. друк. арк. 17,64. Наклад 12000 пр. Зам. №

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано у ПРАТ «Харківська книжкова фабрика “Глобус”»
61052, м. Харків, вул. Різдвяна, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com

Гнатко Д.

Г56 Скеля червоного сонця : роман / Дарина Гнатко. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2019. — 336 с.
ISBN 978-617-12-6065-8

Заборонений плід завжди солодкий, як і заборонене кохання. Зажадати чоловіка власної сестри... Чи ж могла уявити Феодосія Тодорович, що її серце охопить така пристрасть до красеня-сотника і що власна сестра стане перешкодою на шляху? Мирослава не хотіла втрачати своє кохання, але й Феодосія не збиралася відступати. Того дня, на скелі, її пальці сталевим намистом зімкнулися на шії старшої сестри. Мирослава прорекла, що нащадки Феодосії заплатять за її гріх. Минатимуть роки, змінитимуться епохи... А жінки з роду Тодоровичів будуть приходити на цю скелю, одна за одною, відчувши все, що відчула тоді Мирослава... Кому вдасться розірвати замкнене коло давнього прокляття?

УДК 821.161.2

Катруся росла без мами, а коли в хаті з'явилася зла мачуха, її життя взагалі стало нестерпним. Килина, яка зненавиділа дівчинку з першого погляду, навіть хоче одружити пасербицю з огидним сотником Яковенком. Але Катерина вже закохана в пана Криштофа Гнатовського, який відповідає їй тим самим почуттям. Та чи зможуть бути щасливими колишня кріпачка й заможний граф?

Усупереч волі батьків юна Марфа вийшла заміж за Уласа Мазуревича, та щастя з ним не пізнала. Усі надії поклала на сина Тихона, але й він удався у своїх жорстоких предків: жадібний та безсердечний, він крокує кривавою стежиною. Він перетворив на пекло життя не тільки численних коханок, а й своєї дружини, багатії спадкоємиці Софії Льохвицької. Їхня спільна донька Ярина ненавидить батька-тирана. Вона покохала Степана, батько якого загинув від рук Тихона. Тепер понад усе Ярина хоче розірвати коло страждань та спокутувати гріхи роду Мазуревичів. Але ціна може виявитися зависокою для неї. Крізь революцію та війну, утрати і пристрасть, ненависть і любов — шлях п'яти поколінь одного роду.

